

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
«ЛЬВІВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ»**

Кафедра освітньої політики

**Програма підвищення кваліфікації тренерів-педагогів
мовно-літературної освітньої галузі (українська мова та
література, зарубіжна література, інтегрований курс літератур)
«Компетентнісний потенціал мовно-літературної освітньої галузі
в другому циклі базової середньої освіти». І етап навчання.**

Програма підвищення кваліфікації розглянута і рекомендована
до затвердження на засіданні кафедри
(протокол № 2 від 27.02.2025 р.)

Завідувач кафедри

Г. Б. Лоїк

Програма підвищення кваліфікації затверджена науково-методичною радою
(протокол № 1 від 28.02. 2025 р.)

Голова науково-методичною ради

П.К.Хобзей

I. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Найменування: Програма підвищення кваліфікації тренерів-педагогів мовно-літературної освітньої галузі «Компетентнісний потенціал мовно-літературної освітньої галузі в другому циклі базової середньої освіти». I етап навчання.

Розробники: завідувач кафедри гуманітарної освіти, кандидат філологічних наук, доцент Богосвятська А.-М.І.; доцент кафедри гуманітарної освіти, кандидат філологічних наук Дільна О.А.; доцент кафедри гуманітарної освіти, кандидат філологічних наук Пастушенко Н.М.; доцент кафедри гуманітарної освіти, кандидат філологічних наук Должикова Т.І.

Мета: підготовка вчителів мовно-літературної освітньої галузі до прийняття та усвідомлення новітніх процесів навчання та оцінювання за Державним стандартом базової середньої освіти в другому циклі базової середньої освіти, до змін у змісті освіти, методиках навчання, методах і підходах до освітнього процесу, формування читацької грамотності, формування відповідних компетентностей учнів тощо.

Напрямок навчання:

- розвиток професійних компетентностей учителів мовно-літературної освітньої галузі (знання навчального предмета, фахових методик, технологій, нової системи оцінювання тощо).

Обсяг: 30 годин

Форма (форми) підвищення кваліфікації: інституційна, очно-дистанційна

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться / набуватимуться:

Загальні компетентності:

- здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп (соціальна компетентність);
- здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування педагогів до досягнення спільної мети (лідерська компетентність).

Професійні компетентності: мовно-комунікативна, предметно-методична, інформаційно-цифрова, психологічна, емоційно-етична, прогностична, організаційна, інноваційна, рефлексивна, компетентність педагогічного партнерства, здатність до навчання упродовж життя.

Місце (місця) надання освітньої послуги: КЗ ЛОР «Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти», онлайн, Zoom- платформа.

Очікувані результати навчання:

- усвідомлює компетентнісний потенціал мовно-літературної освітньої галузі;
- володіє навичками планування сучасного уроку, орієнтованого на результати навчання;
- демонструє навички формування читацької грамотності учнів;
- розробляє вправи для інтеграції медіаосвіти у мовно-літературну освітню галузь;
- здійснює рефлексію власної педагогічної діяльності.

Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації:
сертифікат

II. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Інтеграційно-мотиваційне заняття

Час за робочою навчальною програмою – 2 години

Тема 1. Реєстрація учасників. Ознайомлення з програмою модуля (практичне, 1 година).

Тема 2. Формування очікувань учасників (практичне, 1 година).

Модуль 1. Ключові компетентності та наскрізні вміння. Компетентнісний потенціал мовно-літературної освітньої галузі.

Час за робочою навчальною програмою – 6 годин (лекції – 4 години, практичні – 2 години)

Тема 1.1. Компетентнісний потенціал мовно-літературної освітньої галузі та розвиток наскрізних умінь (лекція, 2 години; практичне, 1 година).

План лекційного заняття (лекція, 2 години)

- 1.1.1. *Суттєві характеристики 11 ключових компетентностей.*
- 1.1.2. *Як відбувається навчальний поступ учнівства в межах певної ключової компетентності.*

План практичного заняття (практичне, 1 година)

- 1.1.3. *Ключова компетентність «Вільне володіння державною мовою» в компетентнісному потенціалі різних освітніх галузей.*

Тема 1.2. Розвиток наскрізних умінь на уроках мови та літератури (лекція, 2 години; практичне, 1 година).

План лекційного заняття (лекція, 2 години)

- 1.2.1. *Конкретизація наскрізних умінь у Державному стандарті базової середньої освіти.*

План практичного заняття (практичне, 1 година)

- 1.2.2. *Розробка очікуваних результатів сформованості наскрізних умінь для учнів кожного класу.*
- 1.2.3. *Система завдань, що формують в учнів наскрізні вміння.*

Модуль 2. Робота з текстом на уроках мовно-літературної галузі як спосіб підвищення читацької грамотності

Час за робочою навчальною програмою – 4 години (лекції – 2 години, практичне – 2 годин)

Тема 2.1. Формування читацьких навичок і умінь учнів (лекція, 2 години)

План лекційного заняття (лекція, 2 години)

- 2.1.1 Дослідження читацької грамотності (PISA): результати й найпоширеніші проблеми.
- 2.1.2. Ефективне читання тексту, методи критичного читання.

Тема 2.2. Лінгводидактичний аналіз тексту як процес визначення його навчального, розвивального й виховного потенціалу (практичне, 2 години)

План практичного заняття (практичне, 2 години)

- 2.2.1. Вибір тексту для роботи.
- 2.2.2. Конструювання завдань на текстовій основі.

Модуль 3. Розвиток медіаграмотності на уроках мовно-літературної освітньої галузі.

Час за робочою навчальною програмою – 4 години (лекція – 2 години, практичне – 2 години)

Тема 3.1. Медіаосвіта у Державному стандарті базової середньої освіти: мовно-літературна освітня галузь (лекція, 1 година).

- 3.1.1. Основні поняття: медіатекст, гіпертекст, інформація: джерело інформації; достовірність, новизна, актуальність інформації; надійність і ненадійність джерел інформації; явна і прихована інформація; факти і судження; маніпуляція і пропаганда тощо.
- 3.1.2. Медіаграмотність: Що означає бути медіаграмотним? Актуальність, ключові принципи та складові медіаграмотності. Вимоги до обов'язкових результатів навчання.

Тема 3.2. Шляхи інтеграції медіаграмотності у мовно-літературну освітню галузь (лекція, 1 година)

- 3.2.1. Основи критичного мислення.
- 3.2.2. Аналіз медіаповідомлень.
- 3.2.3. Робота з токсичним контентом: дезінформація та мова ворожнечі.
- 3.2.4. Ідентифікація власних стереотипів.
- 3.2.5. Візуальні джерела та візуалізація.
- 3.2.6. Пошук і перевірки інформації.
- 3.2.7. Аналіз текстів про медіа.

Тема 3.3 Вправи для розвитку медіаграмотності. Аналіз медіатекстів (практичне, 2 години).

План практичного заняття

- 3.3.2. Схеми аналізу медіатекстів.
- 3.3.2. Типи контенту: практичні маркери. Аналіз прикладів.
- 3.3.3. Факти і судження: аналіз медіатекстів.
- 3.3.4. Основні журналістські стандарти: аналіз прикладів.
- 3.3.5. Дезінформація та мова ворожнечі. Приклади медіатекстів.

- 3.3.6. Як медіа формують стереотипні уявлення. Аналіз прикладів.
3.3.7. Аналіз текстів про медіа.
3.3.8. Вправи для формування медіаграмотності у підручниках з української мови для основної школи.

Модуль 4. Планування уроку НУШ у другому циклі базової середньої освіти.

Час за робочою навчальною програмою – 8 годин (лекції – 4 години, практичне – 4 години)

Тема 4.1. Урок, орієнтований на результат. (лекція, 2 години).

План лекційного заняття

- 4.1.1. Орієнтація на результат: поняття, визначення, основні показники.
4.1.2. Залучення, представлення та взаємодія учасників навчального процесу на різних етапах уроку.

Тема 4.2. Конструювання навчальної діяльності (лекція, 2 години; практичне, 4 години).

План лекційного заняття (лекція, 2 години).

- 4.1.1. Вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів.
4.1.2. Структура сучасного уроку.

План практичного заняття (практичне, 4 години).

- 4.1.3. Планування освітньої діяльності.
4.1.4. Конструювання уроків мовно-літературної освітньої галузі.

Модуль 5. Рефлексія і професійне зростання вчителя в умовах НУШ.

Час за робочою навчальною програмою – 6 годин

Тема 5.1. Професійний саморозвиток педагога НУШ другого циклу базової середньої освіти (практичне, 6 годин).

План практичного заняття

- 5.1.1. Сучасні ролі вчителя: нові виклики та можливості в умовах НУШ.
5.1.2. Самоаналіз компетентностей, необхідних для успішного впровадження Державного стандарту базової освіти з мовно-літературної освітньої галузі.
5.1.3. Індивідуальна траєкторія професійного розвитку.

Контроль за знаннями слухачів проводиться послідовно й систематично: на практичних заняттях, індивідуальне та фронтальне опитування, виконання самостійної роботи; на лекціях – експрес-контроль, що передбачає постановку конкретних питань з теми.

Оцінювання розглядається як засіб одержання зворотної інформації про результативність підвищення кваліфікації та внесення коректив у методику роботи зі слухачами курсів. Оцінювання вербальне.

III. РОЗПОДІЛ ГОДИН ЗА ВИДАМИ ДІЯЛЬНОСТІ

Назви тем	Кількість годин			
	Усього	Лекції	Практичні	Семінарські
<i>Інтеграційно-мотиваційне заняття. Ознайомлення з програмою навчання. Формування очікувань учасників.</i>	2		2	
Модуль 1. Ключові компетентності та наскрізні вміння. Компетентнісний потенціал мовно-літературної освітньої галузі.	6	4	2	
<i>Тема 1.1. Компетентнісний потенціал мовно-літературної освітньої галузі та розвиток наскрізних умінь.</i>	3	2	1	
<i>Тема 1.2. Розвиток наскрізних умінь на уроках мови та літератури.</i>	3	2	1	
Модуль 2. Робота з текстом на уроках мовно-літературної галузі як спосіб підвищення читацької грамотності.	4	2	2	
<i>Тема 2.1. Формування читацьких навичок і умінь учнів.</i>	2	2		
<i>Тема 2.2. Лінгводидактичний аналіз тексту як процес визначення його навчального, розвивального й виховного потенціалу.</i>	2		2	
Модуль 3. Розвиток медіаграмотності на уроках мовно-літературної освітньої галузі.	4	2	2	
<i>Тема 3.1. Медіаосвіта у Державному стандарті базової середньої освіти: мовно-літературна освітня галузь.</i>	1	1		
<i>Тема 3.2. Шляхи інтеграції медіаграмотності у мовно-літературну освітню галузь.</i>	1	1		
<i>Тема 3.3. Вправи для розвитку медіаграмотності. Аналіз медіатекстів.</i>	2		2	
Модуль 4. Планування уроку НУШ у другому циклі базової середньої освіти.	8	4	4	
<i>Тема 4.1. Урок, орієнтований на результат.</i>	2	2		

Тема 4.2. Конструювання навчальної діяльності.	6	2	4	
Модуль 5. Рефлексія і професійне зростання вчителя в умовах НУШ.	6		6	
Тема 5.1. Професійний саморозвиток педагога НУШ другого циклу базової середньої освіти.	6		6	
Всього годин:	30	12	18	